

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger

Årsrapport 2017

Ankestyrelsen

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
1 Forord	1
2 Præsentation	2
2.1 Lovgrundlag	2
2.2 Medlemmer	2
2.3 Sekretariat og ankenævns møder	3
2.4 Ankenævnets sagsområder	4
3 Antal sager	6
3.1 Modtagne og verserende sager	6
3.2 Afsluttede og afgjorte sager	7
3.3 Sagsbehandlingstid	9
4 Ankenævnets praksis på udvalgte sagsområder	11
4.1 Sager om klagefristoverskridelse	11
4.2 Statens uddannelsesstøtte	12
4.3 Særligt om handicaptillæg	14
4.4 Sager om vilkår for tilbagebetaling	15
4.5 Sager om specialpædagogisk støtte (SPS)	15
5 Bilag	17

1 Forord

2017 har i lighed med de seneste år været præget af en stor sagstilgang. Ankenævnet har således modtaget 946 sager i 2017, mod 885 sager i 2016.

På trods af den store sagstilgang, er det lykkedes at nedbringe sagsbehandlingstiden med næsten en måned.

Det skyldes i høj grad, at sekretariatet har fået tilført yderligere ressourcer, og at mødefrekvensen i nævnet har været høj gennem hele året.

Der har i 2017 også været afholdt skriftlige møder, hvilket kun sker rent undtagelsesvist.

Det er vigtigt for nævnets medlemmer, at sagerne kan blive talt grundigt igennem, både blandt nævnsmedlemmerne, men også med sagsbehandlerne i sekretariatet, som har forberedt sagerne. Mange af sagerne for nævnet har en kompleksitet, som kræver en grundig forberedelse i sekretariatet med for eksempel granskning af lovbemærkninger, EU-domme med videre.

Både ankenævnets formand, dommer Peter Brund, og medlem Ulla Winther Kock, der begge har været i nævnet i mange år, ønskede ikke genbeskikkelse, da deres beskikkelsesperiode udløb i juni 2017.

Begge har ydet en stor og uvurderlig indsats for nævnet.

*Anne Berg, dommer ved Retten i Glostrup
Formand for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.*

2 Præsentation

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger træffer afgørelser inden for en række uddannelsesstøtteordninger. De fleste sager angår SU og det særlige tillæg til studerende med funktionsnedsættelse (handicaptillæg).

2.1 Lovgrundlag

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger er oprettet ved en ændring af SU-loven i 1970, og fik i 2013 selvstændigt lovgrundlag ved lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Ankenævnet er uafhængigt, og nævnets afgørelser er endelige inden for det administrative system. Det betyder, at ankenævnets afgørelser er bindende for den myndighed, der traf den oprindelige afgørelse, og at der ikke kan klages over nævnets afgørelser til anden administrativ myndighed.

Ankenævnet tager stilling til indholdet af den afgørelse, der er klaget over. Ankenævnet kan således ikke give den myndighed, der har truffet afgørelsen, generelle instrukser om for eksempel sagsbehandlingstid eller god forvaltningsskik.

2.2 Medlemmer

Ankenævnet består af en formand og to medlemmer. Formanden er dommer. Ved behandling af sager, som omhandler støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser, deltager derudover et sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer.

Ankenævnet bliver betjent af et sekretariat, som er placeret i Ankestyrelsen.

Ankenævnet bestod til 30. juni 2017 af dommer Peter Brund, Retten på Frederiksberg, medlem rektor Ulla Winther Koch, University College Sydsjælland og advokat Anders Ehlers Andersen.

Frem til juni 2017 var dommer Anne Berg beskikket som stedfortræder for Peter Brund. Christine Wernberg Dalhoff var beskikket som stedfortræder for Ulla Winther Koch, og Stine Østergren var beskikket som stedfortræder for Anders Ehlers Andersen.

Der blev udpeget nye medlemmer af nævnet fra den 1. juli 2017.

Fra den 1. juli 2017 overtog dommer Anne Berg, Retten i Glostrup, formandsskabet efter dommer Peter Brund. Anne Berg er beskikket som nævnets formand efter indstilling af Dommerforeningens bestyrelse og udpegning af retspræsidenten for Retten i Glostrup. Der blev ikke udpeget en stedfortræder for formanden inden udgangen af 2017. Det bemærkes, at dommer Anne Berg i perioden 2013-2017 virkede som formand i ca. halvdelen af nævnets sager.

Nævnets øvrige medlemmer er:

Stine Jørgensen, Københavns Universitet, er beskikket efter fælles indstilling fra rektorerne for uddannelsesinstitutioner med videregående uddannelser. Christine Wernberg Dalhoff er beskikket som Stine Jørgensens stedfortræder.

Advokat Anders Ehlers Andersen er beskikket efter fælles indstilling fra organisationer, der repræsenterer studerende på de videregående uddannelser. Gwen Gruner-Widding er beskikket som Anders Ehlers Andersens stedfortræder.

Medlemmerne af ankenævnet beskikkes blandt personer, der har særligt kendskab til uddannelses- og studiemæssige forhold samt besidder økonomisk sagkundskab. Ved beskikkelsen skal mindst ét af de andre medlemmer end formanden have bestået juridisk kandidateksamen og have særligt kendskab til forvaltningsret.

Ved behandling af sager om støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser (handicaptillæg, specialpædagogisk støtte og specialundervisning) tiltrædes ankenævnet af et fjerde, sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer. Det fjerde medlem har stemmeret ved sagernes behandling.

Danske Handicaporganisationer udpeger efter forslag fra medlemsorganisationerne normalt 3-4 medlemmer ad gangen for en 2-årig periode. De udpegede skiftes til at deltage i nævnets møder. Kriterierne for udpegningen af medlemmer er, at de udpegede selv har en funktionsnedsættelse og samtidig er i gang med en uddannelse eller netop har afsluttet denne, eller at man har et nært kendskab til og erfaring fra arbejde med personer med en funktionsnedsættelse, f.eks. som pårørende.

Pr. 1. januar 2017 er udpeget:

- Alexander Asmussen (Sammenslutningen af Unge med Handicap),
- Frederik Walter Olsen (Sammenslutningen af Unge med Handicap)
- Louise Rasmussen (Sammenslutningen af Unge med Handicap)
- Anne Vikkelsø (Danske Døves Landsforbund).

2.3 Sekretariat og ankenævns møder

Ankenævnet sekretariatsbetjenes af Ankestyrelsen.

Sekretariatet er organisatorisk placeret i Ankestyrelsens afdeling for beskæftigelsessager. Antallet af årsværk i sekretariatet har varieret hen over året fra 4 til 7 årsværk. Det har naturligt betydning for antallet af sager, der bliver forberedt til afgørelse på ankenævnsmøde.

Ankenævnet holder møde efter behov.

Ankenævnet har i 2017 haft 11 ordinære møder. Ankenævnet har undtagelsesvis valgt at afholde 2 nævnsmøder på skriftligt grundlag, således at sagsbehandlingstiden herved kunne nedsættes.

2.4 Ankenævnets sagsområder

Ankenævnet behandler klager over afgørelser fra tre underinstanser. Det er Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte, Udbetaling Danmark, Studiegæld og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

Ankenævnet afgør klager inden for disse områder:

Tabel 2.1 Ankenævnets sagsområder

Sagstype	Første instans	Deltagelse af sagkyndigt medlem
Statens Uddannelsesstøtte (SU), herunder om retten til SU, satser for SU og krav om tilbagebetaling af SU	Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte	
Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU)	Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte	
Administration af tilbagebetalingsordninger for SU	Udbetaling Danmark, Studiegæld	
Ret til handicaptillæg	Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte	Ja
Tilskud til specialpædagogisk bistand til studerende på ungdomsuddannelser	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	Ja
Specialpædagogisk bistand til studerende på videregående uddannelser	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	Ja
Tilskud til hjælpemidler mv. til elever	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	Ja

ved frie grundskoler

Fordeling af tilskud til ekstraudgifter til svært handicappede elever og kursister ved private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser)	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	Ja
Tilskud til specialundervisning på efterskoler	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	Ja
Tilskud til forældres egenbetaling (elevstøtte) på efterskoler	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	

3 Antal sager

3.1 Modtagne og verserende sager

Den 1. januar 2017 havde ankenævnet 331 verserende sager. I 2017 modtog ankenævnet i alt 946 sager. Den 31. december 2017 havde ankenævnet 367 verserende sager.

De indkomne sager fordeler sig således:

Tabel 3.1 Indkomne sager

Sagsområder	2016	2017
Sager om retten til SU	533	625
Handicaptillæg	280	247
Statens Voksenuddannelsesstøtte	24	29
Sager om vilkår for tilbagebetaling	23	40
Specialpædagogisk støtte, tilskud til støtte på frie grundskoler og efterskoler, og tilskud til frie gymnasieskoler mv.	25	5
I alt	885	946

Der er således tale om en stor stigning i antallet af indkomne sager, ligesom det var tilfældet fra 2015 til 2016.

Der er især sket en stigning i antallet af sager om udlændinges ret til SU. I 2016 var der alene 154 sager om dette emne, mens det i 2017 var steget til hele 236 sager.

Stigningen i antallet af klagesager på dette område er forventelig. Der er både sket en stigning i antallet af udlændinge, der modtager SU, og styrelsen har desuden indført en skærpet kontrol med, om modtagerne af SU kontinuerligt opfylder betingelserne. Da flere sager udtages til kontrol og flere udlændinge på den baggrund modtager

tilbagebetalingskrav fra Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte, vil det naturligt medføre flere klagesager.

Status for udviklingen i antallet af EU-borgere med SU, kan findes på Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside.

Også antallet af sager om afbrudt uddannelse og indkomstkontrol er steget, mens der er sket et lille fald i antallet af sager om handicaptillæg.

3.2 Afsluttede og afgjorte sager

Tabel 3.2 Afsluttede sager fordelt på sagsgrupper

	2016	2017
Statens Uddannelsesstøtte	428	585
Handicaptillæg	312	244
Statens Voksenuddannelsesstøtte	19	31
Vilkår for tilbagebetaling	23	22
Specialpædagogisk støtte, tilskud til støtte på frie grundskoler og efterskoler, og tilskud til frie gymnasieskoler mv.	25	5
I alt	807	887

Tabel 3.3 Afsluttede sager fordelt på udfald

	Antal/2017	2017	2016
Stadfæstelse	558	62,9 pct.	73,4 pct.
Ændret/ophævet	64	7,2 pct.	4,5 pct.
Hjemvist	59	6,7 pct.	6,8 pct.
Afvist på grund af fristoverskridelse	164	18,5 pct.	13,3 pct.
Dispensation for fristoverskridelse	23	2,6 pct.	0,6 pct.
Afvist på grund af kompetencemangel	2	0,2 pct.	0,1 pct.
Afvist genoptagelse	15	1,7 pct.	1,4 pct.
I alt	887	99,8 pct.	100,1 pct.

Tabel 3.4 Ændrede sager fordelt på sagsgrupper

Statens Uddannelsesstøtte	56	9,6 pct. af det samlede antal sager i gruppen (585)
Handicaptillæg	8	3,3 pct. af det samlede antal sager i gruppen (244)
Statens Voksenuddannelsesstøtte	0	0 pct. af det samlede antal sager i gruppen
Vilkår for tilbagebetaling	0	0 pct. af det samlede antal sager i gruppen
Specialpædagogisk støtte, tilskud til støtte på frie grundskoler og efterskoler, og tilskud til frie gymnasieskoler mv.	2	40 pct. af det samlede antal sager i gruppen (5)
I alt	64	

Under gruppen "statens uddannelsesstøtte" er også sager om udlændinges ret til SU. I 2017 har nævnet modtaget og afgjort flere sager om udlændinges ret til SU end i de foregående år.

Denne gruppe sager er også den gruppe, hvor ankenævnet relativt oftest ændrer eller hjemviser styrelsens afgørelse. Det er et vanskeligt sagsområde, hvor nævnet ofte ser

sager, hvor underinstansens skøn har været delvist præget af for kategorisk henvisning til en tommelfingerregel om, at en udlænding skal arbejde 10-12 timer pr. uge for at kunne betragtes som arbejdstager. Nævnet foretager en samlet vurdering af bl.a. antallet af timer og den herved indtjente løn, overenskomstforhold, arbejdsforholdets karakter og varighed med videre.

Af de i alt 202 sager om udlændinges ret til SU, som nævnet har afgjort i 2017, blev afgørelsen ændret i 33 sager, svarende til 16,3 procent af de afgjorte sager. Hertil kommer 12 sager, som nævnet hjemviste til fornyet behandling i styrelsen, svarende til ca. 6 procent.

Tabel 3.5 Hjemviste sager fordelt på sagsgrupper

Statens Uddannelsesstøtte	25	6,3 pct. af det samlede antal sager i gruppen (583)
Handicaptillæg	33	13,5 pct. af det samlede antal sager i gruppen (244)
Statens Voksenuddannelsesstøtte	0	21,1 pct. af det samlede antal sager i gruppen (31)
Vilkår for tilbagebetaling	1	0,2 pct. af det samlede antal sager i gruppen (22)
Specialpædagogisk støtte, tilskud til støtte på frie grundskoler og efterskoler, og tilskud til frie gymnasieskoler mv.	0	0 pct. af det samlede antal sager i gruppen (5)
I alt	59	

3.3 Sagsbehandlingstid

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2017 var på 4,2 måneder.

Der er tale om et fald fra 2016, hvor sagsbehandlingstiden var 5,1 måneder.

Sagsbehandlingstiden hænger naturligt sammen med antallet af årsværk i sekretariatet. Sekretariatet har i perioder af 2017 fået tilført flere ressourcer, så flere sager kunne forberedes til ankenævnets afgørelse.

Af de 887 sager, som ankenævnet afgjorde i 2017, blev 29,7 procent afgjort inden for 3 måneder, mod 17 procent i 2016.

56,6 procent af sagerne blev afgjort inden for 4 til 6 måneder. 10,7 procent blev afgjort på mellem 7 og 12 måneder.

Det vil sige, at hele 86,4 procent af sagerne blev afgjort indenfor 6 måneder fra ankenævnets modtagelse af sagen. I 2016 var det til sammenligning 56 procent.

Lidt mere end 1 procent af sagerne blev afgjort mere end 12 måneder efter modtagelsen af klagen.

De sager, som blev ældre end 12 måneder på afgørelsestidspunktet, var sager, hvor nævnet også havde behandlet en anmodning om genoptagelse på de pågældende sager. I tilfælde af genoptagelsesansøgninger regnes sagsbehandlingstiden fra den oprindelige dato for modtagelse af sagen.

4 Ankenævnets praksis på udvalgte sagsområder

Ankenævnet har i 2017 offentliggjort 2 afgørelser. Den ene er en sag om dispensation fra klagefristen og den anden en sag om handicaptillæg. I alt 4 afgørelser, som ankenævnet har truffet i 2017 er offentliggjort, men 2 af sagerne blev først offentliggjort i januar 2018. Alle ankenævnets offentliggjorte afgørelser kan findes på www.retsinformation.dk.

Ankenævnet har hidtil kun offentliggjort særligt principielle sager, men ankenævnet vil i 2018 forsøge at offentliggøre flere afgørelser fra nævnets møder.

På ankenævnets hjemmeside (<https://ast.dk/naevn/ankenævnet-for-statens-uddannelsesstotteordninger>) findes en søgemaskine, hvor det er muligt at søge på blandt andet emneord, datoer og fritekst.

I dette afsnit redegøres for udvalgte sagsområder og emner, hvor ankenævnet i 2017 har taget stilling til forhold af særlig interesse.

4.1 Sager om klagefristoverskridelse

Ankenævnet har i 2017 besluttet at offentliggøre to afgørelser, som omhandler spørgsmål om overskridelse af klagefristen og dispensation herfor.

Sag om dispensation for klagefristen på grund af sprogproblemer

Efter reglerne skal underinstansen modtage en klage inden for 4 uger fra afgørelsens modtagelse for, at klagen er modtaget rettidigt.

Ankenævnets formand kan på vegne af ankenævnet træffe afgørelse om afvisning af for sent indgivet klage eller meddele dispensation for overskridelse af klagefristen.

Der kan dispenseres for overskridelse af klagefristen, hvis klagen er modtaget inden for 6 måneder fra modtagelse af afgørelsen, og hvis overskridelsen af særlige grunde kan anses for undskyldelig.

Ankenævnet har i en række sager truffet afgørelse om dispensation for overskridelse af klagefristen som følge af, at underinstansen i afgørelsen kun har givet klagevejledning på dansk på trods af, at den studerende udelukkende har kommunikeret med underinstansen på engelsk.

En af disse sager er offentliggjort under KEN nr. 10269 af 20. december 2017.

Utilstrækkelig klagevejledning

I en anden sag var klagefristen umiddelbart overskredet. Ankenævnet vurderede dog, at klagefristen var overholdt, fordi klagefristen, på grund af utilstrækkelig klagevejledning, var suspenderet, indtil der var givet korrekt klagevejledning.

I sagen havde Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte truffet afgørelse om SU til uddannelse i udlandet. Det fremgik af afgørelsens klagevejledning, at en klage over afgørelsen skal sendes til uddannelsesstedet.

Den studerende, som klagede over afgørelsen, gik på en uddannelsesinstitution i udlandet.

Ankenævnet fandt, at klagevejledningen var utilstrækkelig. Ankenævnet lagde vægt på, at det følger af loven, at afgørelser om uddannelse i udlandet kan indbringes for ankenævnet efter regler i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Det fremgår af denne lov, at en klage stiles til ankenævnet og indgives til den myndighed, som har truffet afgørelsen, i dette tilfælde Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte.

Ankenævnet lagde desuden vægt på, at det følger af forvaltningsloven, at klagevejledning skal indeholde en angivelse af klageinstans og fremgangsmåden for indgivelse af klagen.

På grund af tekniske problemer blev denne afgørelse først offentliggjort i 2018 under KEN.nr. 9026 af 22. januar 2018.

4.2 Statens uddannelsesstøtte

Statens Uddannelsesstøtte er en økonomisk, trangsbestemt ydelse til uddannelsessøgende.

Retten til SU er afhængig af tilknytningen til en uddannelse. Den studerende skal være indskrevet på og gennemgå en støtteberettigende uddannelse. Derudover gælder krav om studieaktivitet, at den studerende ikke f.eks. modtager anden offentlig støtte, der tjener lignende forsørgelsesformål som SU, eller får løn for sin deltagelse i uddannelsen.

Det er som udgangspunkt et krav, at den uddannelsessøgende er dansk statsborger, men udlændinge har mulighed for at opnå ret til SU på samme vilkår som danske statsborgere. For statsborgere fra lande uden for EU er kravene mere restriktive end for EU-statsborgere.

SU-stipendiets størrelse beregnes først og fremmest på baggrund af oplysninger om den studerendes egen indtægt og andre personlige forhold, for eksempel om den studerende har børn. Hvis en studerende har en varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, som medfører meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde, kan den pågældende tildeles et særligt tillæg til stipendiet.

4.2.1 Sager om tildeling, satser og tilbagebetaling af SU

Også i 2017 har størstedelen af sagerne i denne gruppe omhandlet spørgsmål om studerendes indkomst og årsfribeløb. Langt de fleste af disse sager blev stadfæstet af ankenævnet.

En typisk klagesag om uddannelsesstøtte omhandler, hvorvidt en bestemt indtægt ifølge loven skal indgå i den studerendes egenindkomst ved beregningen af årsfribeløbet, og hvilke fribeløbssatser, der er gældende for bestemte måneder. En anden typisk klagesag kan være spørgsmålet om, hvorvidt den studerende har overholdt en given ansøgningsfrist.

En type sager, som i antal har været støt stigende de seneste år, er spørgsmålet om udlændinges ret til SU. De fleste af disse sager omhandler, hvorvidt betingelserne for at være arbejdstager efter EU-retten er opfyldt. Det fremgår af reglerne, at EU-arbejdstagere har ret til SU. Det er en betingelse for ret til SU, at den udenlandske studerende fortsætter med at arbejde ved siden af studierne i et omfang, som ikke alene er et marginalt supplement.

Hvis den studerende, som har modtaget SU, ikke kan betragtes som arbejdstager efter EU-retten i den periode, hvor den pågældende har modtaget SU, skal den modtagne SU tilbagebetales.

Ekstra klip på grund af forsinkelse

Ankenævnet har i 2017 truffet en afgørelse om tildeling af ekstra klip til rammen og støttetiden ved forsinkelse på grund af rådsarbejde, sygdom og andre særlige forhold.

Ankenævnet stadfæstede styrelsens afgørelse. Ankenævnet fandt, at det er en forudsætning for at være berettiget til ekstra klip, som følge af forsinkelse, at den studerende på ansøgningstidspunktet er indmeldt på den uddannelse, som forsinkelsen er opstået i. Ekstra klip kan således alene tildeles, så længe der er en formodning for, at den studerende vil færdiggøre den uddannelse, som den studerende var tilmeldt, da forsinkelsen opstod.

Afgørelsen er offentliggjort i januar 2018 under KEN.nr.9025 af 22. januar 2018.

4.3 Særligt om handicaptillæg

Tillægget til en studerende med funktionsnedsættelse (handicaptillæg) gives til studerende, som på grund af varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde.

Betingelserne for at modtage det særlige tillæg er meget snævre. Funktionsnedsættelsen skal have så betydelige følger, at det stort set ikke er muligt for den pågældende at påtage sig erhvervsarbejde i nævneværdigt omfang. Funktionsnedsættelser, som kan være væsentlige for den studerendes hverdag, men som ikke hindrer den studerende i at påtage sig erhvervsarbejde, medfører således ikke ret til tillægget.

Ligesom i de tidligere år ændrede ankenævnet i 2017 kun i ganske få tilfælde afgørelsen og gav medhold i, at betingelserne for at modtage handicaptillæg var opfyldt.

I 2017 var der tale om 8 sager, hvor ankenævnet efter en konkret vurdering fandt, at ansøger som følge af en eller flere funktionsnedsættelser havde meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig i erhvervsarbejde. I 2016 var det alene 3 sager.

I 2017 hjemviste ankenævnet 33 sager om handicaptillæg til fornyet behandling i Styrelsen for Videregående Uddannelser, svarende til 13,5 procent af alle afgjorte sager om handicaptillæg.

Årsagen til hjemvisning har oftest været, at ankenævnet ikke fandt, at sagen var tilstrækkeligt oplyst til, at der kunne træffes afgørelse.

Ny offentliggjort afgørelse om handicaptillæg

Ankenævnet har offentliggjort en afgørelse om ordblindhed i relation til handicaptillæg.

Ankenævnet fandt, at funktionsnedsættelsen ordblindhed ikke medførte, at den studerendes evne til at have erhvervsarbejde, der ikke kræver særlige læse-/skrivefærdigheder, var meget betydeligt begrænset.

Ankenævnet bemærkede, at det forhold, at funktionsnedsættelsen medfører, at den studerende bruger længere tid på studiet, end hvad ellers ville være tilfældet, ikke indgår i vurderingen.

Afgørelsen er offentliggjort under KEN nr. 10270 af 20. december 2017.

4.4 Sager om vilkår for tilbagebetaling

Udbetaling Danmark, Studiegæld, behandler sager, hvor det ikke er bestridt, at der skal ske tilbagebetaling af SU eller lån, men hvor der opstår spørgsmål om vilkårene for tilbagebetaling. Ankenævnet kan eksempelvis i den forbindelse tage stilling til, om ankenævnet er enig i Udbetaling Danmarks vurdering af, hvorvidt betingelserne for udskydelse af tilbagebetalingen i en periode, er opfyldt.

Udbetaling Danmark kan opsigte en ordning om afdragsvis tilbagebetaling af SU, hvis den afdragsvise tilbagebetalingsordning misligholdes. Ved en opsigelse af en tilbagebetalingsordning, skal hele beløbet betales tilbage med det samme. Ankenævnet kan tage stilling til, om opsigelse af en afdragsordning er lovlig.

Ankenævnet har stadfæstet alle behandlede sager om vilkår for tilbagebetaling, med undtagelse af en enkelt sag, hvor ankenævnet hjemviste sagen til fornyet vurdering i Udbetaling Danmark.

4.5 Sager om specialpædagogisk støtte (SPS)

Specialpædagogisk støtte er en hjælp til elever og studerende med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, som skal sikre, at eleven eller den studerende uanset sin funktionsnedsættelse kan gennemføre uddannelsen i lighed med andre elever og studerende.

De specialpædagogiske støtteordninger administreres af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet under Undervisningsministeriet. Støtten tildeles på baggrund af en faglig vurdering af den enkeltes behov, afhængig af funktionsnedsættelsen og uddannelsen. Støtten kan for eksempel være hjælpemidler til brug i undervisningen.

Specialpædagogisk støtte kan søges af elever og studerende på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

I de sager, der indbringes for ankenævnet, klages der primært over afslag på tildeling af støtte.

Ankenævnet har i 2017 i alt behandlet 5 sager om SPS.

Heraf har ankenævnet ændret afgørelsen i 2 sager.

I en af sagerne havde Styrelsen for Undervisning og Kvalitet givet afslag på SPS med begrundelsen, at den studerende ikke havde en funktionsnedsættelse.

Den studerende havde læse/skrivevanskeligheder, men en ordblindetest havde vist, at ansøger ikke var ordblind. Testresultatet placerede den studerende i kategorien "usikker fonologisk kodning" med en score tæt på kategorien ordblind.

Ankenævnet fandt, at det på baggrund af de supplerende tests var dokumenteret, at den studerende havde reelle læse/skrivevanskeligheder, og at det ikke kunne udelukkes, at læse/skrivevanskelighederne skyldtes en funktionsnedsættelse.

Ankenævnet lagde vægt på, at der ikke var noget i udredningen, der pegede på, at vanskelighederne ikke skyldtes en underliggende funktionsnedsættelse, selvom denne ikke var påvist i forbindelse med udredningen. Ankenævnet lagde i den forbindelse vægt på, at ordblindetesten alene er egnet til at opfange almindelig ordblindhed, men at andre funktionsnedsættelser også kan være årsag til læse/skrivevanskeligheder.

At den studerende ikke kunne klassificeres som ordblind efter denne test var ikke nødvendigvis ensbetydende med, at det ikke var en funktionsnedsættelse, der var årsag til vanskelighederne.

Ankenævnet fandt i den forbindelse ikke grundlag for at antage, at det var det forhold, at den studerende var tosproget, der var årsag til læse/skrivevanskelighederne.

Ankenævnet lagde herved vægt på, at den studerende havde scoret 15 rigtige ud af 15 på den basale ordforrådsprøve i ordblindetesten, og at en score på 11 eller derover ifølge testens vejledning tyder på, at deltagerens kendskab til det danske sprog ikke har påvirket resultatet af testen, og at resultatet derfor ikke kan tilskrives manglende kendskab til dansk.

Ankenævnet bemærkede, at der efter nævnets opfattelse ikke kan stilles krav om en diagnose, og at det heller ikke er en betingelse, at den studerende kan dokumentere en konkret funktionsnedsættelse som årsag til vanskelighederne, når det ikke kan udelukkes, at vanskelighederne skyldes en funktionsnedsættelse.

Afgørelsen er ikke offentliggjort.

5 Bilag

Bilag 1- Lov nr. 269 af 19. marts 2013 om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Bilag 2 - Bekendtgørelse nr. 1272 af 7. november 2013 om forretningsorden for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Årsrapport 20177

BILAG

Titel [_Bilag](#)
Udgiver [Ankestyrelsen](#), juli 2018
ISBN nr
Layout [Identitet & Design AS](#)

Kontakt [Ankestyrelsen](#)
[Teglholmsgade 3](#), 2450 København SV
Telefon 33 41 12 00
Hjemmeside [www.ast.dk](#)
E-mail [@ast.dk](#)

Lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1

Kompetence og organisation

§ 1. Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger er klageinstans for administrative afgørelser inden for statens uddannelsesstøtteordninger, i det omfang det er fastsat ved lov.

Stk. 2. Ankenævnet er uafhængigt af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse.

§ 2. Ankenævnet består af 1 formand og 2 medlemmer.

Stk. 2. Formanden skal være dommer. Formanden beskikkes af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser efter udpegning af vedkommende retspræsident.

Stk. 3. Medlemmerne af ankenævnet beskikkes af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser. 1 medlem beskikkes efter fælles indstilling fra organisationer, der repræsenterer studerende på de videregående uddannelser under ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og kulturministeren, og 1 medlem beskikkes efter fælles indstilling fra rektorer for uddannelsesinstitutioner med videregående uddannelser under ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og kulturministeren. Medlemmerne af ankenævnet beskikkes blandt personer, der har særligt kendskab til uddannelses- og studiemæssige forhold og besidder økonomisk sagkundskab. Herudover skal det ene medlem have bestået juridisk candidateksamen og have særligt kendskab til forvaltningsret.

Stk. 4. For formanden og hvert medlem beskikkes der 1 stedfortræder efter reglerne i stk. 2 og 3.

Stk. 5. Formanden, medlemmerne og stedfortræderne beskikkes for 4 år ad gangen. Genbeskikkelse kan finde sted.

Stk. 6. Udtræder formanden, et medlem eller en stedfortræder af ankenævnet, beskikkes en ny formand, et nyt medlem eller en ny stedfortræder efter reglerne i stk. 2 og 3 for den resterende del af beskikkelsesperioden.

§ 3. Ved behandling af en klage i ankenævnet, der omhandler støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser, tiltrædes ankenævnet af 1 sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer.

§ 4. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter en forretningsorden for ankenævnet, herunder om sekretariatsbetjening af ankenævnet.

Kapitel 2

Klagebehandling

§ 5. Klagen stiles til Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger og indgives til den myndighed, der har truffet afgørelsen, medmindre andet er fastsat i den øvrige lovgivning. Den myndighed, der har truffet afgørelsen, vurderer, om der er grundlag for at give klager helt eller delvist medhold.

Stk. 2. Giver den myndighed, som har truffet afgørelsen, ikke klageren fuldt ud medhold, sender myndigheden klagen samt begrundelse for afgørelsen og genvurderingen til ankenævnet.

Stk. 3. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter i ankenævnets forretningsorden, jf. § 4, nærmere regler om proceduren for indbringelse af klager til ankenævnet.

§ 6. Ankenævnet er beslutningsdygtigt, når alle medlemmer eller stedfortrædere for disse deltager i afgørelsen, jf. dog stk. 3-5.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelse træffes ved stemmeflerhed. Ved stemmelighed, jf. § 3, er formandens eller dennes stedfortræders stemme udslagsgivende.

Stk. 3. Uanset stk. 1 kan formanden eller dennes stedfortræder på ankenævnets vegne træffe afgørelse om afvisning, som følge af at klage ikke er indgivet rettidigt.

Stk. 4. Formanden eller dennes stedfortræder kan på ankenævnets vegne, indtil 6 måneder efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, træffe afgørelse om, at der kan ses bort fra overskridelse af klagefristen fastsat ved lov eller regler udstedt i medfør af lov, når overskridelsen af særlige grunde er undskyldelig.

Stk. 5. Formanden eller dennes stedfortræder kan på ankenævnets vegne tillige træffe afgørelse i sager om aktindsigt.

§ 7. Ankenævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 8. Ankenævnet afgiver en årlig beretning om sin virksomhed til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser. Ankenævnet offentliggør på sin hjemmeside oplysninger om ankenævnets virksomhed, forretningsordenen og afgørelser af principiel karakter.

Kapitel 3

Ikrafttræden m.v.

§ 9. Loven træder i kraft den 1. april 2013.

Stk. 2. Formanden for og medlemmer af Ankenævnet for Uddannelsesstøtten, der er beskikket efter de hidtil gældende regler, fortsætter deres funktion i Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, indtil formanden, nye medlemmer og stedfortrædere beskikkes til Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger efter § 2.

Stk. 3. § 6, stk. 3-5, har virkning for klager, der indbringes for ankenævnet efter lovens ikrafttræden.

§ 10. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Givet på Amalienborg, den 19. marts 2013

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

MARGRETHE R.

/ Morten Østergaard

Bekendtgørelse om forretningsorden for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger

I medfør af § 4 og § 5, stk. 3, i lov nr. 269 af 19. marts 2013 om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger fastsættes:

Kapitel 1

Kompetence og sammensætning

§ 1. Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger er klageinstans for administrative afgørelser inden for statens uddannelsesstøtteordninger, i det omfang det er fastsat ved lov, jf. § 1, stk. 1, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

§ 2. Ankenævnet består af en formand og to medlemmer, jf. § 2, stk. 1, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 2. Der beskikkes for formanden og hvert medlem en stedfortræder, jf. § 2, stk. 4, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Stedfortræderen deltager i sagernes behandling, når formanden eller det pågældende medlem har forfald.

Stk. 3. For hver sag, der omhandler støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsettelse, tiltrædes ankenævnet af et sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer, jf. § 3 i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Danske Handicaporganisationer udpeger et antal personer, der skiftes til at deltage i nævnets behandling af de berørte sager.

§ 3. Styrelsen for Forskning og Innovation sekretariatsbetjener ankenævnet og afholder de udgifter, der er forbundet hermed, herunder udgifter til handicapkompenserende foranstaltninger. Styrelsen kan bestemme, at

forberedelsen af sagerne alene foregår digitalt, herunder udsendelse af mødemateriale m.v. til nævnets møder, jf. kapitel 2 og 3.

Kapitel 2

Forberedelse af sagerne

§ 4. Behandlingen af sager i ankenævnet er omfattet af reglerne i forvaltningsloven, lov om offentlighed i forvaltningen og lov om behandling af personoplysninger.

Stk. 2. Inden ankenævnet kan behandle en klage, skal den myndighed, som har truffet afgørelsen, vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Derfor skal en klage først indgives til denne myndighed, jf. § 5, stk. 1, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 3. Kan myndigheden ikke give klageren fuldt ud medhold, sender myndigheden klagen samt en udtalelse til ankenævnet, jf. § 5, stk. 2, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Udtalelsen skal indeholde en begrundelse for afgørelsen og genvurderingen.

§ 5. Hvis en sag ikke er blevet genvurderet, jf. § 4, stk. 2 og 3, sender ankenævnets sekretariat sagen til myndigheden med henblik på genvurdering af sagen.

§ 6. Ankenævnets sekretariat sender myndighedens udtalelse og sagens akter til klager, der skal have lejlighed til at kommentere udtalelsen inden for en frist af mindst 1 uge. Sekretariatet og klager kan aftale en kortere frist.

§ 7. Ankenævnets sekretariat forestår den forberedende sagsbehandling, indhenter de nødvendige oplysninger og udarbejder en sagsfremstilling og udkast til afgørelse, inden sagen behandles af ankenævnet.

§ 8. Formanden eller dennes stedfortræder bestemmer rækkefølgen for behandling af indkomne sager.

Kapitel 3

Afholdelse af møder og afgørelse af sagerne

§ 9. Ankenævnet træffer afgørelser i møder, herunder telefonmøder el.lign. , jf. dog §§ 14 og 15, på grundlag af de skriftlige oplysninger i sagerne.

Stk. 2. Ankenævnets møder er ikke offentlige.

§ 10. Formanden eller dennes stedfortræder indkalder til møderne, som holdes så ofte, det er nødvendigt. Indkaldelse til møde skal som hovedregel ske med mindst 2 ugers varsel.

Stk. 2. Ankenævnets sekretariat udsender dagsorden for mødet med en fortegnelse over de sager, der vil komme til behandling på mødet, samt alle relevante akter i de pågældende sager med et rimeligt varsel, så vidt muligt senest 1 uge før mødet. Dagsorden med tilhørende sagsmateriale sendes til medlemmer, stedfortrædere og sagkyndigt medlem, der deltager i det pågældende møde.

Stk. 3. Når det er påkrævet af hensyn til sagens karakter, kan formanden eller dennes stedfortræder bestemme, at der kan ske forkortelse af de tidsfrister, der er nævnt i stk. 1 og 2.

§ 11. Er et medlem forhindret i at deltage i et møde, indkalder formanden eller dennes stedfortræder vedkommende medlems stedfortræder.

§ 12. Formanden eller dennes stedfortræder leder ankenævnsmødet.

Stk. 2. Ankenævnet er beslutningsdygtigt, når formanden og alle medlemmer eller stedfortrædere for disse deltager i afgørelsen, jf. dog §§ 14 og 15.

§ 13. Ankenævnets afgørelser træffes ved stemmeflerhed, jf. dog § 14, stk. 1. Ved stemmelighed, jf. § 2, stk. 3, er formandens eller dennes stedfortræders stemme afgørende.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelser indføres i beslutningsreferat, som underskrives af formanden og alle medlemmer, der har deltaget i afgørelsen. Referatet skal ikke gengive drøftelserne på mødet, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Hvis en afgørelse ikke kan træffes ved enstemmighed, kan formanden eller et medlem forlange at få sit særstandpunkt anført i beslutningsreferatet. I disse tilfælde kan formanden eller medlemmet tillige forlange bemærkning om sit særstandpunkt optaget i selve afgørelsen med begrundelse for henholdsvis flertallets og mindretallets standpunkter og med angivelse af antallet af stemmer for de respektive standpunkter.

§ 14. Formanden eller dennes stedfortræder kan på ankenævnets vegne træffe afgørelse i følgende sager:

- 1) Afvisning af en klage som følge af, at den ikke er indgivet rettidigt, jf. § 6, stk. 3, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.
- 2) Dispensation for overskridelse af klagefristen i indtil 6 måneder efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. § 6, stk. 4, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.
- 3) Klage over en myndigheds afgørelse om aktindsigt, jf. § 6, stk. 5, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.
- 4) Anmodning om aktindsigt i ankenævnets sager, jf. § 6, stk. 5, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 2. Ankenævnets øvrige medlemmer orienteres om de afgørelser, der træffes af formanden eller dennes stedfortræder.

§ 15. Sager, som formanden eller dennes stedfortræder skønner egnet til skriftlig votering, kan udsendes til medlemmerne med indstilling om afgørelse. Såfremt et medlem anmoder herom, skal disse sager dog drøftes på et møde.

§ 16. Ankenævnets afgørelser, herunder afgørelser som træffes af formanden eller dennes stedfortræder på ankenævnets vegne, kan have følgende indhold:

- 1) At ankenævnet stadfæster, ændrer eller ophæver myndighedens afgørelse.
- 2) At ankenævnet hjemviser sagen til fornyet behandling hos myndigheden.
- 3) At ankenævnet afviser klagen.
- 4) At ankenævnet afviser anmodningen om genoptagelse af en sag, som ankenævnet tidligere har afgjort.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelser udfærdiges skriftligt med begrundelse. Sekretariatet forestår sagsbehandlingen efter mødet med udsendelse af afgørelse m.v.

§ 17. Ankenævnet er i sin virksomhed uafhængigt af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse, jf. § 1, stk. 2, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 7 i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

§ 18. Fremkommer der i en sag, som ankenævnet har afgjort, nye og for sagens afgørelse væsentlige oplysninger, kan ankenævnet beslutte at tage sagen op til fornyet behandling og afgørelse. Det samme gælder, hvis der er begået væsentlige fejl i sagsbehandlingen.

Kapitel 4

Forskellige bestemmelser

§ 19. Der påhviler ankenævnets medlemmer tavshedspligt efter forvaltningslovens § 27.

§ 20. Reglerne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet gælder for formanden og medlemmerne samt disses stedfortrædere.

Stk. 2. Den enkelte har selv pligt til at gøre formanden eller dennes stedfortræder opmærksom på forhold, som kan bevirke inhabilitet. Dette skal ske hurtigst muligt inden mødet, således at en stedfortræder kan inddrages i behandlingen af sagen. Formanden eller dennes stedfortræder træffer afgørelse om et medlems inhabilitet.

Stk. 3. Hvis der på et møde rejses tvivl om et medlems habilitet, afgøres spørgsmålet på mødet. Afgørelsen træffes ved almindeligt flertal blandt medlemmerne af nævnet. Ved stemmelighed er formandens eller dennes stedfortræders stemme afgørende.

§ 21. §§ 19 og 20 gælder også for ankenævnets sekretærer. Hvis en sekretær ikke kan medvirke ved behandlingen af en sag, udpeges en anden til at virke som sekretær under behandlingen af denne sag.

§ 22. Ankenævnet afgiver en årlig redegørelse om sin virksomhed, jf. § 8 i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Redegørelsen skal indeholde oplysninger om ankenævnets principielle afgørelser, sagsbehandlingstider og sagsantal. Redegørelsen sendes til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og offentliggøres på ankenævnets hjemmeside. Redegørelsen forberedes af ankenævnets sekretariat.

Stk. 2. Afgørelser, der er af principiel betydning og egnet som vejledning om ankenævnets praksis, offentliggøres i anonymiseret og eventuelt i resumeret form.

Kapitel 5

Ikrafttræden

§ 23. Bekendtgørelsen træder i kraft den 15. november 2013.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1419 af 28. december 2000 om forretningsorden for Ankenævnet for Uddannelsesstøtten ophæves.

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, den 7. november 2013

Morten Østergaard

/ Jesper Schaumburg-Müller